

Sygn. akt III AUa 513/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Polak
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska SSA Zofia Rybicka - Szkibiel (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2015 r. w Szczecinie

sprawy H. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 13 kwietnia 2015 r. sygn. akt VI U 83/15

1. oddala apelację,
2. zasądza od ubezpieczonego H. B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka –Szkibiel

Sygn. akt III AUa 513/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 grudnia 2014 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał ubezpieczonemu H. B. prawo do emerytury od 1 października 2014 r. oraz zawiesił jej wypłatę z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia, gdyż może być wypłacane tylko jedno świadczenie, wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych od 1994 do 2004. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 68,41% przez kwotę bazową 3.191,93 zł wyniosła 2.183,60 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 32 lat, 10 miesięcy i 27 dni

tj. 394 miesiące, okresy nieskładkowe w wymiarze 9 miesięcy i 27 dni tj. 9 miesięcy. Wysokość emerytury została obliczona w następujący sposób $24\% \times 3.191,93 \text{ zł} = 766,06 \text{ zł}$; $(394 \times 1,3\%) / 12 \times 2.183,60 \text{ zł} = 931,96 \text{ zł}$; $(9 \times 0,7\%) / 12 \times 2.183,60 \text{ zł} = 11,57 \text{ zł}$; Razem 1.709,59 zł. Zgodnie z art. 5 ust. 2a do stażu pracy nie uwzględniono okresów pełnienia służby wojskowej.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł ubezpieczony, który wskazał, iż wyliczona przez organ rentowy kwota emerytury 1 709,59 zł jest dla niego, jako rencisty po groźnym wypadku, któremu uległ w czasie pełnienia służby wojskowej, znaczącą sumą, niezbędną ze względu na koszty ustawicznego leczenia związane z kalectwem. Zdaniem ubezpieczonego emerytura powinna być mu wypłacana równoległe do wojskowej renty inwalidzkiej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasową argumentację.

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie ubezpieczonego. Sąd Okręgowy wydając rozstrzygnięcie ustalił, że H. B. urodził się (...) Pełnił służbę wojskową od 3 maja 1978 r do 22 listopada 1990 r, a rozkazem personalnym z dnia 8 października 1990 r. został zwolniony z zawodowej służby wojskowej i przeniesiony w stan spoczynku z powodu ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do tej służby z dniem 22 listopada 1990 r. Decyzją Wojskowego Biura Emerytalnego z dnia 20 marca 1991 r. H. B., na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, nabył prawo do renty z tytułu inwalidztwa 3 grupy pozostającego w związku ze służbą wojskową. Do stażu uwzględniono okresy pełnienia służby wojskowej od 27 kwietnia 1966 r. do 17 kwietnia 1968 r. oraz od 3 maja 1978 r. do 21 listopada 1990 r. Decyzją zamienną z dnia 24 lutego 1997 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w S., działając w oparciu o przepisy ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, ustaliło ubezpieczonemu nową wysokość świadczenia. Na 50% wymiar świadczenia złożyło się 40 % wobec zaliczenia ubezpieczonego do III grupy inwalidów oraz 10% z tytułu inwalidztwa uzasadniającego przyznanie świadczenia odszkodowawczego. Decyzją z dnia 9 października 2006 r. Wojskowe Biuro Emerytalne w S. ustaliło ubezpieczonemu nową wysokość świadczenia wobec zaliczenia wnioskodawcy do II grupy inwalidów w związku ze służbą wojskową orzeczeniem (...) z dnia 23 marca 2005 r. Ustalono, iż procentowy wymiar świadczenia wynosi 80% - 70% wobec zaliczenia ubezpieczonego do II grupy inwalidów, 10% z tytułu inwalidztwa w związku ze świadczeniami odszkodowawczymi.

Sąd I instancji ustalił ponadto, że wojskowa renta inwalidzka po waloryzacji, tj. od dnia 1 marca 2014 r. wypłacana jest ubezpieczonemu w kwocie 2 090,46 zł. Wysokość ustalonej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych emerytury wyniosła 1 709,59 zł.

Sąd Okręgowy wydał rozstrzygnięcie w oparciu o przepisy art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz art. 7 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, a także mając na uwadze treść art. 54 ust. 1, art. 11 oraz art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

Sąd I instancji wskazał, że spór w istocie sprowadza się do interpretacji przepisów i ustalenia, czy ubezpieczony jest uprawniony do pobierania jednocześnie prawa do świadczenia rentowego i emerytalnego. Ubezpieczony inwalidą stał się jako żołnierz zawodowy, a więc nie może być uznany za inwalidę wojskowego w rozumieniu przepisów ustawy o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, nie jest także inwalidą wojennym. W związku z tym nie ma on prawa do zbiegu świadczeń. Stanowisko takie zaprezentował także Sąd Najwyższy. Sąd Okręgowy zaznaczył, że wypłata emerytury nie może być dokonywana, skoro wypłacana jest renta wojskowa jako świadczenie korzystniejsze, bowiem w świetle przepisów art. 95 i 96 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz art. 7 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin nie ma podstaw do wypłaty obu świadczeń w zbiegu.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się ubezpieczony, który zaskarżył rozstrzygnięcie w całości i domagał się wypłacania połowy przyznanej przez organ rentowy emerytury. Wskazał, że bezzasadne jest odmawianie mu prawa do wypłaty wypracowanej przez niego emerytury, powołując się na fakt pobierania renty inwalidzkiej.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Organ rentowy podniósł, że wnioskodawca uprawniony do renty wojskowej i pobierający to świadczenie nie może jednocześnie pobierać świadczenia z FUS, pomimo spełnienia przesłanek do jego nabycia i prawo to zostało mu zaskarżoną decyzją przyznane. Wbrew twierdzeniom ubezpieczonego nie zachodzą przesłanki do zastosowania przepisów dotyczących wypłaty świadczeń w zbiegu, gdyż nie posiada on statusu inwalidy wojennego lub wojskowego, którego niezdolność do pracy powstała w związku z tą służbą. Ubezpieczony stał się inwalidą jako żołnierz zawodowy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego okazała się bezzasadna.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest prawidłowe. Sąd Okręgowy właściwie przeprowadził postępowanie dowodowe, w żaden sposób nie uchybiając przepisom prawa procesowego oraz dokonał trafnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, w konsekwencji prawidłowo ustalając stan faktyczny sprawy. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia i rozważania prawne Sądu Okręgowego, rezygnując jednocześnie z ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyroki Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998 r. IPKN 339/98, OSNAPiUS 1999/24 poz. 776, z 22 lutego 2010 r. I UK 233/09, Lex nr 585720). Sąd Apelacyjny podzielił również stan prawny wskazany jako podstawa rozstrzygnięcia.

W niniejszej sprawie nie ma sporu, co do świadczeń, które przysługują ubezpieczonemu. Jak prawidłowo ustalił Sąd I instancji, ubezpieczony pobiera rentę inwalidzką na podstawie przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin. Zaskarżoną obecnie decyzją organu rentowego przyznano H. B. prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy czym wypłatę świadczenia zawieszono z uwagi na pobieranie przez ubezpieczonego renty inwalidzkiej, które okazało się dla niego świadczeniem korzystniejszym.

Jak stanowi przepis art. 95 ust. 1 ustawy emerytalnej, w razie zbiegu u jednej osoby prawa do kilku świadczeń przewidzianych w ustawie, wypłaca się jedno z tych świadczeń, wyższe lub wybrane przez zainteresowanego. Ugruntowany w orzecznictwie jest pogląd, że w sytuacji, gdy ubezpieczony jest uprawniony do pobierania renty wojskowej z ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, zastosowanie ma przepis art. 7, zgodnie z którym w razie zbiegu prawa do emerytury lub renty przewidzianych w ustawie z prawem do emerytury lub renty albo do uposażenia w stanie spoczynku lub uposażenia rodzinnego przewidzianych w odrębnych przepisach wypłaca się świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę uprawnioną, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Niemożliwym jest zatem zbieg świadczeń wojskowych ze świadczeniami z ubezpieczeń powszechnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2012 r., II UK 237/11, OSNP 2013/7-8/91). Analiza powyższych przepisów prowadzi do wniosku, że w sytuacji ubezpieczonego zawieszenie wypłaty świadczenia emerytalnego, z uwagi na pobieranie renty wojskowej, jest prawidłowe.

Jak podkreślił Sąd Okręgowy, nie zachodzi żaden wyjątek, którego zaistnienie skutkowałoby tym, że nie znajdowałyby zastosowania powyższe regulacje. Wspomnianym wyjątkiem, z którego wydaje się, że ubezpieczony wywodzi swoje roszczenie, może być art. 54 ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, który dopuszcza pobieranie przez inwalidę wojennego i wojskowego, którego niezdolność do służby wojskowej powstała w związku z tą służbą, rentę powiększoną o połowę emerytury albo emeryturę powiększoną o połowę renty. H. B. nie jest uprawniony jednak do skorzystania z tego uprawnienia, bowiem jego prawo do renty ustalono na podstawie przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin.

W związku z tym, że świadczenia rentowe z powołanych ustaw są zupełnie odrębnymi od siebie świadczeniami, przesłanki do ich przyznania są różne, nie można stosować do renty ustalonej na podstawie przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i ich rodzin, przepisów o zbiegu świadczeń, które występują w przypadku pobierania renty na mocy przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego, jako nieuzasadnioną.

O kosztach Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 12 ust. 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, z dnia 28 września 2002r., w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.2013.490.t.j.).

SSA Urszula Iwanowska SSA Anna Polak SSA Zofia Rybicka - Szkibiel